KANSALLINEN KOULUTUKSEN ARVIOINTIKESKUS
NATIONELLA CENTRET FÖR UTBILDNINGSUTVÄRDERING
FINNISH EDUCATION EVALUATION CENTRE

KAJAANIN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Katri Ojasalo, Sakari Heikkilä, Ninni Kuparinen, Maria Ruotsalainen, Kim Wrange, Kirsi Mustonen & Mira Huusko, Kajaanin ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Teija Sievänen**
Auditointivuosi **2021**, Karvin julkaisu **5:2021**
Kieli **Suomi**
ISBN **978-952-206-695-4 pdf**

2.3 Uudistumista edistävä toimintakulttuuri

- Korkeakoulun itsearviointi

KAMK tekee uusia kokeilevia avauksia hyödyntämällä erilaisten kehittämis- ja innovaatiorahoituksia, jotka avaavat käytännön väyliä viedä asioita eteenpäin. Uusia kokeiluja toteutetaan pitkälti erilaisissa kehittämishankkeissa, joissa rakennetaan testi- ja pilottikokeiluja. Hankkeiden päättyessä pyritään varmistamaan hyvien käytäntöjen ja innovaatioiden jalkautuminen organisaatioon. Korkeakoulun uudet kokeilut syntyvät eri kanavia pitkin ja organisaation eri tasoilla. Tiivis korkeakoulurakenne mahdollistaa yhteistyön organisaatiorajojen yli. KAMKissa on useita poikkialaisia toimintoja, työryhmiä ja palveluita, joiden toiminnassa tapahtuu yhteistyötä. Eri alojen osaamista jaetaan yli yksikkörajojen. Esimerkkinä TKI-toiminnan poikkialainen ryhmä, jossa ovat edustettuina kaikki osaamisalueet ja asiantuntijapalvelut. Organisaatiomuutoksen takia poikkialaisuus ei ole ollut niin paljon fokuksessa kuin aikaisemmin, joten poikkialaista yhteistoimintaa pitää aktiivisesti kehittää.

TKI-toiminnassa ja hankesuunnittelussa hyödynnetään henkilöstön osaamista ja tietotaitoa eri toimialoilta ja teemoista. Lisäksi opettajat kiinnitetään usein alueelliseen ja ylimaakunnallisiin sekä kansainvälisiin hankkeisiin asiantuntijoiksi tai projektipäälliköiksi.

Alueellisella tasolla on useita eri verkostoja, joiden puitteissa toimitaan. Yhteistyö on tiivistä esimerkiksi Kainuun ammattiopiston kanssa erityisesti sote-alalla, jossa toiminnot on viety saman katon alle. Alueellisella tasolla mittausteknologian verkosto CEMIS on merkittävä. Mittaus- ja tietojärjestelmiin erikoistuneessa CEMISissä systemaattista yhteistyötä tekevät Kainuussa toimivat korkeakoulut (KAMK, Oulun yliopisto, Jyväskylän yliopisto) ja tutkimuslaitokset (VTT, CSE).

Alueellisella tasolla kuntayhteistyötä on Kainuun lisäksi myös Koillismaalla sekä Pohjois-Pohjanmaan eteläisissä seutukunnissa. Toiminta on laajaa kattaen KAMKin kaikki osaamisalueet. Joidenkin kuntien kanssa yhteistyö perustuu strategiseen puitesopimukseen. Niissä sovitaan tutkintokoulutuksen, jatkuvan oppimisen ja TKI-toiminnan raamit.

Kansallisella tasolla merkittävä yhteistyön muoto on ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arenen puitteissa toimivat erilaiset yhteistyöryhmät, kuten TKI-verkostot, tietohallinnon verkostot ja alakohtaiset työryhmät. Lisäksi KAMK osallistuu aktiivisesti kansallisen tason kehittämistyöhön eri foorumeilla, esimerkiksi Harvaan asutun maaseudun yhteistyöverkosto (MMM).

Kansainvälisessä yhteistyössä KAMKin toiminta perustuu toimivaan korkeakouluverkostoon pääasiallisesti EU:n alueella. Lisäksi on toimintaa kehittyvillä markkinoilla kuten Pakistanissa ja Intiassa. Pakistanissa toiminta perustuu toimiviin yrityskumppaneihin sekä sopimukseen Pakistanin opetusministeriön kanssa.

Vaikuttavuutta mitataan KAMKin määrittelemillä indikaattoreilla. Vaikuttavuutta arvioidaan tulosten avulla (mm. hakijamäärän kehittyminen) sekä kuulemalla systemaattisesti eri sidosryhmiä.

Vahvuudet	**Kehittämiskohteet**
Toiminta yhdellä kampuksella	Alumnitoiminta
Vahvat verkostot alueella	KAMKin poikkialaisen toiminnan kehittäminen

2.3 Uudistumista edistävä toimintakulttuuri

- Auditointiryhmän arvio

Toimintakulttuuri ja vahva hanketoiminta rohkaisevat kokeiluihin

KAMKin tapa toimia -käsikirjassa KAMK profiloi itsensä ketterästi toimintaympäristön muutoksiin reagoivaksi korkeakouluksi. Auditointihaastattelut tukivat tätä: KAMKin toimintakulttuuria kuvaa matala hierarkia sekä vapaus kokeiluihin, joihin myös KAMKin johto kannustaa. Henkilökunta ja opiskelijat voivat tehdä suoraan aloitteita ja esityksiä KAMKin johtoryhmälle. KAMKin kumppanit pitivät korkeakoulua avoimena uusille aloitteille ja ketteränä vastaamaan heidän muuttuviin tarpeisiinsa. Tästä esimerkkinä on sosionomien koulutus, joka käynnistyy syksyllä 2021. Koulutus on vastaus alueelliseen kysyntään, josta osoituksena on, että koulutusvastuuhakemusta puolsivat Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä, Kainuun liitto sekä Kajaanin, Kuusamon ja Raahen kaupungit. Sosionomikoulutuksen hakemuksen ja toteutuksen valmistelussa on tehty yhteistyötä keskustellen lähialueiden ammattikorkeakoulujen kanssa. Toisena esimerkkinä on Terrafamen KAMKille lahjoittama prosessiteollisuuden kolmivuotinen yliopettajuus. Kaupungin ja

maakunnan toimijat näkevät ammattikorkeakoulun opiskelijat myös osaavana työvoimana erilaisten alueellisten hankkeiden toteutuksessa. Auditointihaastatteluissa KAMKin kumppanit ilmaisivat kuitenkin toiveen siitä, että ketteryyden rinnalla tulisi kehittää strategisia kumppanuuksia ja rakentaa useamman vuoden kumppanikohtaisia suunnitelmia.

KAMK on kehittänyt osaamisalueitaan ennen kaikkea paikallisiin ja alueellisiin tarpeisiin vastaten. Samalla se on tunnistanut osaamisalueiden laajemman kiinnostuksen ja panostanut niiden kansainvälistämiseen. Esimerkkinä tästä on ICT- ja terveysalaan keskittyvä koulutusvientihanke Pakistaniin, joka on mittakaavaltaan merkittävä ja konkretisoi KAMKin visiota pienestä suuresta korkeakoulusta. Hanke on myös osoitus KAMKin kyvystä koota verkostoja suurten hankkeiden ympärille. Auditointiryhmä suosittelee, että KAMK jatkaa koulutusviennin panostuksiaan ja pyrkii jatkossakin tunnistamaan ne sisältöalueet, joilla sillä on osaamista ja kykyä kansainvälistyä.

KAMK kannustaa opiskelijoita yrittäjyyteen ja tukee tätä myös konkreettisin toimin. Tästä erinomaisena esimerkkinä auditointiryhmä pitää Esports Business -opiskelijoille kohdennettua tukea yrittäjyyden aloittamiseen (katso luku 4). Ottaen huomioon yrittäjyyden merkityksen KAMKin toiminta-alueella auditointiryhmä suosittelee KAMKia varmistamaan, että yrittäjyyteen kannustamista jatketaan aktiivisesti ja systemaattisesti kaikilla koulutusaloilla.

Auditointiaineiston perusteella KAMKin opettajat ovat tiiviissä yhteydessä työelämän toimijoihin, vaikka työaikaa tähän on kohdennettu vaihtelevasti. Auditointiryhmä suosittelee, että KAMK tukisi opettajien mahdollisuuksia verkostoitua työelämän kanssa sekä mahdollistaisi opettajien osallistumisen työelämäjaksoille koulutusalasta riippumatta.

KAMKin uudistumista edistävässä toimintakulttuurissa hyödynnetään erityisesti ulkopuolista kehittämis- ja innovaatiorahoitusta. Uudistumista tapahtuu pitkälti erilaisten hankkeiden kautta. TKI-toiminnan poikkialainen ryhmä ja tiivis korkeakoulun sisäinen yhteistyö edistävät monialaisuutta ja innovatiivisuutta, mutta ketterää ja kokeilevaa toimintaa ei voi laskea vain näiden tekijöiden varaan. Auditointiryhmä suosittelee, että hankkeiden ja projektien kokemuksia jaetaan säännöllisesti KAMKin vaikuttavuuden kehittämiseksi TKI-toiminnan poikkialaisen työryhmän lisäksi myös muilla foorumeilla.

KAMK hyödyntää alumnejaan luennoitsijoina, ja alumnit luovat kontaktiverkoston alueen eri toimijoihin. Auditointiaineistojen perusteella alumnitoiminta ei kuitenkaan ole koko organisaation kattavaa eikä systemaattista. Suhteet alumneihin ovat usein henkilökohtaisia, mikä on riski yhteistyön jatkuvuuden kannalta. Auditointiryhmä suosittelee KAMKille nykyistä systemaattisempaa lähestymistapaa alumnien kanssa verkostoitumiseen ja heidän osaamisensa hyödyntämiseen sekä opetuksessa että TKI-toiminnassa. Kansainvälisten koulutusvientihankkeiden ansiosta KAMKilla on mahdollisuus laajentaa alumniverkostoaan merkittävästi ja alumnien nykyistä laajempi valjastaminen KAMKin lähettiläiksi tukisi osaltaan KAMKin yhteiskunnallista vaikuttavuutta.